

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de tre ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 9 Martu.

Prin denumirea contelui Andreiu Bethlen de ministru al agriculturii au devenit în vacanță postul de comite suprem al comitatului Sibiu și Brașov, și lumea se intrăbă cu drept cuvânt, că cine vor fi acele persoane fericite, care vor fi chemate în fruntea comitatelor Sibiu și Brașov.

Cu deosebire se dă o însemnătate mare postului de comite suprem la Sibiu, pentru că cu acel post este împreună și demnitatea de comes al națiunii săsesci și ca atare este și președintele universității săsesci. Auzim, că la ocuparea acelui post guvernul ține mult cont de dorințele sasilor, și noi ca locuitori ai comitatului Sibiu am dorit ca să se țină cont nu numai de dorințele speciale ale sasilor, ci să se ia în băgare de seamă, că în comitatul Sibiului mai sunt încă și români și încă români, cu inteligență superioară, români cu stare, români cari au dat probe, că sunt tot atât de buni cetățeni ca și ceilalți locuitori ai comitatului.

Nu este tocmai ușor a află ați între politiciii din Ungaria un bărbat, care se nu fie preocupat cu deosebire în cestiunea de naționalitate.

Prea mari cuceriri a făcut sentimentul de naționalitate decât ca să pôtă individul ca atare a se desbrăca așa ușor de el, și tocmai căci acest sentiment este ați atât de pronunțat, s'a dovedit prin praca anilor din urmă, că liniștea și buna armonie se pôte susține cu mult mai bine prin un om, care nu șovăe nici în dreapta nici în stânga. Magnat din tâlpi și până în crescet, om cu cultură generală a fost fostul comite și sub cărmuirea lui cu mult mai oblu au mers trebile ca sub antecesorii sei, cari au fost sasi de nascere, dar nu au știut afla calea aceea de a împacă trebuințele omenilor. Amenințarea sasilor, că dacă nu li se va face voie au să iasă din partidul guvernamental, noi credem, că nu va fi chiar așa lucru grav, pentru-că tot ei vor grijă ca să se lase o ușită, prin care se pôtă ér intră. Așa e firea lor, așa cer interesele lor ca ei se fie acolo, unde e puterea, căci numai spriginii de guvern pot să se facă trebile neajunși, și étă așa ca de milă pot arunca câte o sfărmitură și pentru ceilalți locuitori din comitat și din fundul regiu.

Denunțianții de sub comitele Brennerberg și de sub antecesorul seu s'au îngrijit ca românii fruntași din Sibiu să fie prezentați așa cum nu sunt.

Vor fi fost chiar și românii, cari au oferit codăristea la secrete și așa noi trebuie să lăsăm ca să vină timpul și se dea de gol pe toți denunțianții.

A ținé cu trup cu suflet la némul seu, e datorința fie căru om onest, și românii cei de frunte numai așa pot fi fruntașii poporului, dacă nu se lapădă de el. Acésta o a recunoscut chiar și monarchul nostru la dineul dat mai șilele trecute și se vor fi deschis ochii celor ce au luat la gónă mai în vară pe capul bisericii noastre pentru că a ținut și ține cu rezoluțiune demnă la némul seu și la biserica, care cu încredere și mândrie privesce la arhierul ei.

Noi nu am fost și nu suntem atât de egoisti încât să vindicăm numai pentru noi dreptul de a ni se face dreptate în contul altora, spre supărarea concetățenilor noștri și nici ați nu am fi atins aceste corde, dacă nu vedeam că sasi, pretind morțiș ca numai de ei și de interesele lor să se țină cont.

Ar trebui deci să se spună pre față, aici e omul nostru de încredere, aici e bărbatul cel drept și cu talente administrative și pe acesta 'l dorim, și dacă noi vom fi convinși, că au dreptate, atunci fie siguri de spriginul nostru și fie siguri, că asociindu-ne și noi la dorințele lor mai ușor vom puté ridică la postul de comite pre un om, care intimpină și complăcerea noastră, decât dacă acel om se ține în secret și nu se scóte la iveală ca să-l vedem, să l cunoșcem și noi și să l judecăm din faptele trecutului.

Noi nu întrebăm după naționalitatea fitorului comite, dar voim ca să fie om drept, om iubitoriu de pace și se respecte pe toți cetățenii deopotrivă. Voesc și sasi tot aceea ce voim și noi atunci au se facă cauză comună cu noi, nu voesc — mérgă în calea lor — rezultatul i va desamăgi.

Administrațiunea de stat.

(Urmare.)

Dacă voesc să agiteze, dacă voesc să conspire în cercul naționalităților, în acésta nu-i vor împedăcă amplexii denumiți; apoi ca ei se câștige încrederea poporului, și pe baza acestei încredere să le succedă a paralisă activitatea agitatorilor, despre acésta nici vorbă nu pôte să fie; nu este lipsă de atenta lor spionare, când până la estrem este aplicat spre serviciul de spion însuși publicul, birocrăția însă cu ședere în un loc nici are destulă abilitate pentru acésta. Dacă vreau omenii să folosescă spre spionagiu aparatul administrativ, atunci trebuie să abdică de buna administrațiune în părțile locuite de naționalități, căci atunci de lucru principal va fi primit spionagiul și administrațiunea va fi neglijată. Așa a fost și sub sistemul lui Bach; jenlarmii și Bezirkerii aveau problema se supravegheze pe ungurii „schlecht gesinnt“,

și prin pusele Ungariei hoții duceau lume albă, pe drumurile comitatului nu mai puteai umblă, și nu un om și-a propus, că dacă i se va face pagubă sub o mie de fl. nu va dice nici un cuvânt, căci nu vrea să se supună „Plackerei“ ului officios fără sfârșit. Dacă ar fi ca ér să se întempe asemenea turburări naționale, acésta o vor pune la cale alți factori, și nu de aceea, la cari pot avé intrare amplexii denumiți. Pentru prevenirea de asemenea catastrofe numai în fantasie pot apăré realizabile în realitate însă sunt de tot slabe și superficiale măsurile preventive, cari sunt contemplate în sistemul de denumire. Este cu mult mai sigur aceea, ce ca regulă generală a faptelor Martin Schuster o a esprimat în acestea; „fürchte Gott, thue recht, scheue niemand“. Să ne silim a dá cât mai puține adevărate cauze la nemulțămiri, prin acésta mai bine putem smulge terenul de sub picioarele agitatorilor; dacă însă cu tóte acestea se arată forța de acțiune inevitabilă, atunci în ultima ratio este vorba numai de istețimea și energia guvernului, ori cum va fi organizată administrațiunea.

Nu mai încape indoelă despre aceea, că cestiunea sulevată a administrațiunii de stat are importanță aplicare națională. Este preste puțină ca naționalitățile să nu privescă în administrațiunea de stat o măsură îndreptată mai ales contra lor. Este lucru în general cunoscut, că punctul național este acela, din care se scot cele mai puternice motive pentru stergerea autonomiei; s'ar puté și inchipui ca elementele publicului unguresc fie cele crescute la sinul comitatului vechiu, fie cele mai noue democratice să suferă confiscarea atător libertăți, restituirea tuturor instituțiilor din sistemul absolutismului, dacă cestiunea nu ar fi pusă așa, că tóte acelea jertfe le pretinde sânta cauză națională a magiarismului. Este accentuat scopul duplu; împedecarea mai cu efect a uneltirilor inimice statului și realizarea mai cu energie a magiarisărei. Naționalitățile așadara nu o pot privi decât ca o acțiune îndreptată contra lui. De magiarisare nu mult se tem ele, însă este dejositoriu lucru, că sunt scóse din nou din folosirea drepturilor active cetățenesci, și din comuniunea patriotismului, și este perdere pozitivă, se pôte prinde cu mâna, împregiurarea, că sunt lipsite de activitate, de purtarea officielor, respective de serviciile amplexiilor aleși de ele însele.

Și în ce timp au aflat cu cale se pornescă acésta acțiune domnii, cari conduc destinele sorții noastre? Au ales chiar aceea vreme, care cu deosebire reclamă să trăim bine cu naționalitățile. Este óre om, care să se indoescă despre aceea, că stăm înaintea unui răboiu mare, în care pentru noi este

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriă.

Pildé filosofesti de pre limbă cea próstă grecescă talmăcite românesce.

(Urmare.)

588. Înălțarea omenilor celor ce n'au nici o sluşbă la domnie, se face pricină de întristare la cei de trebă.

589. Cheltuielile cele mari aduc pre om la sărăcie.

590. Mărirea împăraților se arată, când fac dreptate.

591. Cu ostenela se câștigă odichna și sănăta-tea trupului.

592. Cât poți mai puțin împrumutéză pre pretenul teu cu bani, ca să nu vii la primeșdie, să-i ceri; ér de ai datorie, ca să-l împrumutezi scotesce, cumcă i-ai dăruit să nu-i mai ceri, ci se astepti să ții dea însuși el necersut.

593. Mângăerea celor scărbiți este a vedé pre pretenii sei.

594. Pretenul lesne se face vrășmaș, și dacă se face odată vrășmaș, este cu nevoie a se mai face érași preten.

595. Este o metechă primeșdiósă la fiesce-ce ispravă, când se va apucă nestine de dēnsa cu ne-sălnicie și cu multă grăbire.

596. Limba cea bună este isvor bogăției.

Împarți din averea ta la cei ce sunt vrednici, ér te păzesci să nu pochtesci cele ce au alții, pentru ca să te crezá, cum că esti om mare însuflețit.

598. De vei să fie înțeleptă muerea ta, să nu o iai mai mare decât aședământul teu.

599. Tatăl se cade să fie iute și greu cu copii sei, pentru ca să nu-l defaime, ci să se témă de el pururea.

600. Cinstesce pre tatăl teu pentru că și copii tei te vor cinsti pre tine.

601. Feresce-te de pretenul cel ce iubesc pre vrășmașul teu.

602. Trepta învățaturii este mai înaltă decât tóte treptele ale altor dregătorii.

603. Cadese se strici desevêșit preteșugul cu pretenii, ce fără pricină îl strică cu tine.

604. Nimenea nu este fără de greșală, érá încăși tu te nevoesce în tot chipul să nu o ai.

605. Cadese să te faci preten și celor réi ca și celor buni, pântru căci uneori pôte se-ți trebuia-iască ajutoriul celor réi precum și ajutoriul celor buni.

606. Bucuria vieții vine dintru gândirea cea curată.

607. Un dram de aur de vei dăruit unui sêrac din rudele tale, plătesce mai mult decât 10 de dră-muri dăruite unuia, ce este afară din rudenia ta.

608. Măsura pre fiesce-caré după măsura lui.

609. Cadese să fim de cătră a noastră parte credincioși și neînșelători între preteșuguri, și să trăim cu pretenii noștri într'acel chip, ca cum ar avea să strice prieteșugul cu noi în vreo și, că cine scie până la sfârșit de nu vor ajunge să se facă vrășmaș noue.

610. Se petreci cu tot omul după măsura vredniciei lui.

611. Sêracul nu se cade să facă preteșug cu cel mai putincios decât dēnsul, pentru-că aceia ce sunt mai mari decât noi nu ne iubesc nici odată adevêrat, și precum se cade.

612. De va socoti omul de unde au eșit, este cu ciudă de va puté după aceea să se mai laude.

613. Au réu au bine va face fiesce-cine, pentru sineși îl face.

614. Nu face preteșug cu omenii ce caută numai folosul lor, pentru căci ei iau aminte de folosul lor, érá nu de preteșugul teu.

615. La două felhuri de omeni nu te încredința nici odată: la vrășmașul puternic și la prietenul înșelătoriu.

616. În tot unghiul lumii tot ai a pătimí câte cevași.

(Va urmă.)

vorba de viață și de moarte? Deși cercurile decisive se mângâie cu aceea, că se va susține pacea, însă nu e posibil, nu e mai probabil chiar contrariul? Intre asemenea impregiurări nu ar fi permis să turburăm întrăgă organizațiunea internă; se pot introduce reforme de tot importante, și în continua îmbunătățire pentru frica de războiu nu trebuie să ne oprim în loc, însă pentru asemenea schimbări organice, cari conturbă modul obicinuit și formele conducerii afacerilor publice, este neapărat de lipsă să fie asigurat timpul oportun, căci de ne va surprinde războiul în lucru, urmările incurcăturilor cari vor obveni, vor fi necalculabile. De o riscăm noi această fără a fi cu nimica documentată neamănarea se o riscăm pentru că din întâmplare am căpătat o păreche de ministrii, sau proprie vorbind, numai unul, a cărui ambițiune nu este mulțămită cu făcerea de lucruri bune și folositoare, căci el voese să jöce rol în o afacere, care face mare sfară în țară? Intre asemenea impregiurări este öre permis să înmulțim cauzele neînțelegerilor interne, nu ar fi döră principala problemă aducerea mai apröpe a elementelor centrifugale, și după puțină împăcarea acestora?

Sunt rele pregătiri acestea pentru războiul, care va decide asupra vieții și asupra morții. (Va urmă.)

Revista politică.

Cabinetul ungar, după-ce s'a prezentat dietei și casei magnaților, unde și-a dezvoltat programul activității, s'a prezentat și în clubul liberal, cerënd a fi spriginat de marele partid guvernamental din trecut.

Legătura s'a făcut deci între guvern și majoritate și mai rămâne numai întrebarea, dacă această legătură va fi ea de o durată mai lungă sau mai scurtă. Organele regimului și ale majorității combat și desapröbă o fusiune cu opozițiunea moderată din motiv, că atitudinea de până acum a opozițiunii nu merită să se amestece partidul liberal cu un partid condus de contele Apponyi, a cărui activitate destructivă și atacuri vehemente au adus reforma cabinetului.

Foile opozițiunii moderate inclină spre fusiune și această intențiune transpiră și din vorbirea, ce o a ținut contele Apponyi. Tot așa caracterizează situațiunea și foile stängei extreme, ele însă fac atente partidul liberal a se feri de fusiune, căci din ea îi va veni peirea.

Mai importantă pentru noi ardelenii este espunerea, ce o a făcut contele Andreiu de Bethlen cu ocaziunea prezentării sale în oficiul ministeriului de agricultură. La bineventarea secretariului de stat Nicolau Fehér, actualul ministru de agricultură a ținut să se desvölte o parte a programului, seu esprimându se între altele în modul următoriu: Credeți-mi, dlor, că sum pötruns de gravitatea răspunderii cu privire la lucrarea onorifică dar grea, ce am luat asupra-mi. Eu 'mi cunosc puținătatea puterilor mele și dacă nu voiu puté servi patriei pe töte terenale resortului meu, această atárnă mai mult dela aceea, că în oficiile de până acum, nu am avut a face cu töte ramurile agriculturii. Ajutorul d-vöstră însă, ca al bărbaților esperți, precum și simpaticile tradițiuni, cari se légă de acest resort, 'mi insulfă speranța, că chiar și în acele direcțiuni vom satisface asteptărilor. Me voiu silí deci să urmez antecesorilor mei, promovând lucrările acestui frumos resort, de unde și-au luat inițiativa crearea celor mai salutare instituțiuni.

Agricultura nöstră se află de alt cum încă în acel stadiu, unde diferitele elemente și i au prada lor. Sanarea acestei situațiuni va formá datorința mea de căpetenie. Statele europene au impus tariful vamal, ba chiar sistemul prohibitiv, care face piațele nöstre în statele străine să fie atât de nefavorabile; sum însă convins, că această politică vamală nu va mai durá mult, căci reacțiunea va invinge în țările impopolate, sporindu se prețul bucatelor și al cărnei.

La preparativele pentru reinoirea contractelor vamale, ce espiră în 1892, va fi datorința de căpetenie a politiceii de economie ungară ca se ia în privire acest moment. Nesmintit agricultura nöstră a făcut progrese în decurs de 20 ani, dar progresul nu e în töte părțile țerei egal și zace numai în interesul Ungariei și e chemarea ei internațională, dacă töte părțile vor fi promovate. Interesele adevărate ale singuraticilor părți sunt prin urmare identice cu interesele întregii țeri. *Me bucur mult, că în poziția actuală mi se dá ocaziune, a nisú la sanarea relațiunilor economice nefavorabile ale patriei mele mai inguste, ale Ardealului.* Pășesc în această pozițiune cu cele mai curate intențiuni și insulfet în lucrare.

Crisa ministerială din Franca s'a aplanat ușor, fără să aibă urmări mai grave. Președintele republicei, Carnot, a însărcinat pe Freycinet cu

compunerea noului ministeriu și el a și fost compus în următoarele persoane: Freycinet președinte și ministru de războiu, Constans interne, Ribot esterne, Rouvier finanțe, Roche comerciu, Barbey marină, Bourgeois instrucție publică, Deville agricultură, Guyot lucrări publice, Fallières iusticie, Etienne sub-secretar la colonii.

Noul guvern s'a și prezentat camerei. Programul a fost scurt, espunënd, că se baséză pe majoritatea republicană și profeséză principiile acestei; politica va fi cu puțină diferința a ministeriului din trecut. Guvernul a fost viu aclamat. Foile franceze laudă această compunere nimerită și uréză viață lungă. Un astfelu de ministeriu numai marele „Gambetta“ a mai putut formá, prin urmare el și e o garanță pentru prosperarea Franca în töte direcțiunile.

Crisa bismarciană nu a putut rămâne ascunsă, și împératul german s'a vedüt necesitat a primí abdicarea cancelarului de fer. Presa europenă se ocupă de această retragere, comentându se în diferite chipuri, presa germană asigură, că cercurile din Berlin privesc linistit la aplanarea crisei, fără a fi îngrijate.

Scirile din Berlin anunță tot deodată, că mai mulți ministri și-au înaintat demisiunea și că împăcarea între marele duce de Baden și ducele de Coburg nu s'a putut realizá.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“

Din ținutul Zarandului, 6 Martiu, 1890. Cine a umblat cât de cât printre poporul nostru, și a studiat viața lui, nu a putut să trecă pe aici un moment cu vederea, marea inriurință, ce a avut preoțiunea nöstră asupra desvölterii poporului nostru din töte punctele de vedere. Chiar în lucruri neînsemnate la prima privire rolul preotului ese la ivél. Se luăm un exemplu:

Am în mână matricula unei comune, protocolul botezaților, întorc föie de föie, urméză nume după nume când bărbătesc, când femeesc, după-cum au fost botezați. Dar ce deosebire grandiosă.

Înainte cu 30—40 ani dai de nume de bărbați ca: Adam, Avram, Aron, Andron, Avel, Achim, Alexandru, Ariton, Bucur, Chirila, Damian, Daniil, Isaia, Gavril, Ioan, Simion, Iacob, Petru, Nicolae, Teodor, Stefan, Moise, Zacharie etc. Mestecate printre numele bărbătesci dai de numele de femei ca: Ana, Anastasia, Anisia, Eva, Paraschiva, Maria, Salomia, Sofia, Susana, Pecla, Veronica, Reveca, Varvara etc. Tot nume de sfinți apostoli, mucenici, mucenițe, după cum adevă era numele sântului sau a santei în ziua, în care se boteza pruncul.

Preoțiunea nöstră, generațiunea bătrână, avënd cu mici excepțiuni puțină carte, era lucrul natural, că în darea numelor la prunci să se ia după numele mai cunoscute lui și și poporului. Și nume mai cunoscute, preoțiunii îi erau cele din cărțile bisericesci, cu cari avea de lucru în fie care zi.

Mai vine apoi la mijloc și impregiurarea, că un nume dat unui membru din familie, în urma conservării atât de pronunțate în sinul poporului, cu greu se mai scöte din acela și ném de ömeni.

Este o datină în popor, ca pe primul născut să-l boteze după numele tată seu, sau a mamei, ori apoi după numele moșului, sau a bunei.

Acăsta datină a durat până bine de curënd. Preoțiunea deci în locul prim, érá în aldoilea conservatismul poporului au adus cu sine ca nomenclatura de botez la generațiunea de înainte cu 20—30 ani să fie apröpe întrăgă luată din cărțile bisericesci.

Că bine a fost așa, numai încape indoélă. Poporul nostru și-a avut de scut al naționalității lui în trecut biserica.

În darea numelor el a urmat celor de la altariu, rămânënd credincios bisericeii, a ramas credincios națiunii sale.

Doveđile, ce avem din istoria trecutului nostru dureros ne spun, că cei-ce și-au părăsit biserica și-au părăsit națiunea. Cea mai mare parte din nobilimea nöstră, și-a părăsit biserica prima dată, și-a schimbat numele, ér pe urmă nu a mai voit să scie, că e român.

Fiind apoi numele de botez un criteriu al naționalității, bine a fost, că în trecut acest criteriu s'a aflat sub paza bisericeii.

Ei, dară cu timpul vedem, că se schimbă lucrul; clerul nostru de vre-o 30 de ani încöce, a progrese în cultură, și tinde a se așeđă pe acela nivou de cultură și sciință pe care se află clerul favorizat de sörte al altor profesii; de altă parte cunoscința de carte în sinul poporului nostru, pelângă töte pedecile a luat un avënd îmbucurătoriu. Consciința națională, cunoscința trecutului nostru istoric a prins rădăcini adenci și astăzi cu fală cel din urmă țeran și spune că e: Român verde.

În urma procesului de desvöltere a preoțiunii nöstre, pre-cum și a poporului, în urma desvölterii apröpe neaseptate, ce a luat limba nöstră în cele din urmă 3 decenii; era lucru förte natural ca nomenclatura de botez, să trecă prin mari schimbări Numele de botez luate din istoria vechilor romani și preste tot din istoria nöstră națională, devin tot mai dese și bine primite din partea poporului. Din punct de vedere național nu putem decât să ne bucurăm de această, și e datorința inteligenței ca să le vulgarizeze.

Din nomenclatura vechie bisericescă se păstréză și nu vor esí nici când din popor numele, cari sunt legate de anumite sörbători, și cari prin urmare sunt sistemate în viața poporului. Astfelu nu vor dispäre numele de: Crăciun, Simion, Grigore, Vasile, Ioan, Töder, Lazar, Pascu, Toma, Michail, Gavril etc. și numele femeesci ca: Ana, Maria, Magdalena, Susana, Paraschiva etc. Alătura cu ele însă se vor încetățeni, ocupând terenul nume ca: Aurel, Axente, Alesandru, Basiliu, Brut, Corneliu, Catone, Camil, Emiliu, Flaviu, Florențiu, Grațian, Horațiu, Iuliu, Iulian, Joe, Jancu, Ioaniț, Longin, Laurentin, Mariu, Marcu, Marcel, Octaviu, Octavian, Onoriu, Publiu, Propertiu, Romul, Rem, Sabin, Salustiu, Tacit, Tit, Terentiu, Traian, Ulpü, Vespasian, Virgiliu, Victor, etc. Érá dintre numele femeesci amintim numele de: Amalia, Aurelia, Alesandrina, Cornelia, Elena, Grațiana, Florica, Hortensia, Iulia, Lucreția, Laurentia, Laura, Matilda, Octavia, Teresia, Ulpia, Roma, Sabina, Silvia, Veturia, Volumnia, Zinea, Zoe.

Urmărind cu atențiune nomenclatura în ziua de astăzi vedem că nume ca: Adam, Avram, Avel, Bucur, Chirila, Zacharia etc. etc. es din us. Tot astfelu și dintre numele femeesci nume ca: Eva, Tecla, Raveca, Varvara, Veronica, etc. Bunul simț al poporului, și gradul lui de desvöltere — vor dictá sentința de moarte a unor nume, pe când altora le vor da viață. A förță aici lucrul nu se pöte.

Un lucru förte curios își vine, când auți între poporul nostru — în special în comitatul Huniedörei, apoi pe la Abrud, și mai rar în Câmpeni nume ca: János, Péter, Joji, Lai, Ghiuri, Dénes, Miclaș etc., sau nume ca: Juja, Treja, Jofi, Catuța, Trina, Marisça, Șaruta etc.

Numele acestea unguresci se află cu deosebire prin orașele cum e Hațegul, Huniedóra (geme de ele), Dobra, Ilia, Bradul, Baia de Criș, Abrudul, apoi prin comunele, unde au fost nemeși d. e. în țara Hațegului ici colea — rari se află și prin câte sat. Un naiv membru dela societatea archeologică istorică din Deva, afirma mai anțer într'o societate că: nomenclatura magiară este semn, că părinții acelor ömeni au fost magiari, — cari s'au romanisat cu timpul. Ei bine, cum vin aceste nume la români, cari de moși strămoși s'au pomenit români?

În matricula botezaților nu le aflăm. Afi numai numele român.

Aici dară societatea a influințat. Că nemeșii și de acestia au fost mulți în comitatul Huniedörei, au folosit și folosesc și acum mai rar nume magiare, nu e mirare. Mulți dintre ei schimbându și numele s'au renegat; însă nefind deceptată consciința națională de ajuns în ei, credeau, că eglorie a se numi János, Józsi etc. În oraș pe lângă nemeșie, au influințat și relațiunile sociale dintre magiari și români. Nu e încru rar a vedé în Huniedóra, Abrud etc. nași magiari la români. Acestia au profitat de slăbiciunile finilor, și aducënd pruncul dela biserica după botez i a dis Péter în loc de Petru, s'au mai întemplat rar și căsătorii între magiari și români, aici lesne s'a furișat nume magiare în familie.

În special între mästrii nostrii observi atari nume dișe pe unguresce. Fiind adevă că în vätăcel pruncul la un mästru magiar câte 4—5 ani, acesta l'a strigat și numit cu numele magiar. De aci esind ca mästrii i-au rămas numele unguresc cel de botez. Cunosc în Abrud, Brad etc. câteva casuri. Mai vine la mijloc și impregiurarea, că mästrii nostrii unii sunt membrii la societățile magiare de meseriași d. e. în Abrud, Brad, Huniedóra etc. și aici firesce merge tot unguresce. Scölele magiare apoi pe unde sunt lucră din răspüteri la magiarisarea numelor.

În masa poporului n'am auđit decât numele János, Miclaș Józsi, dar förte rar și numai la ömeni dela 20 de ani în sus. Din generațiunea tinéră n'am auđit să l numescă pe cineva cu nume magiar. Semn destul de invederat, că acesti părăsiți sunt de alungat,

Este datorința societății române, că unde obvin atari numiri să le persifleze și satirizeze fiind cu totul ridicolöse. *Cato.*

Varietăți.

* (Dela Curte.) Înainte de plecarea Maj. Sa monarchul a dărut pentru söracii din Budapesta 4000 fl.; ér Maj. Sa regina a cumpérat daruri bogate pentru înfrumșetarea din lăuntru a bisericeii

Sf. Mateiu. Archiducesa văduvă Stefania, care a petrecut în Gries, s'a reîntors în Viena.

* (Decorațiuni militare n. o. u. e.) Maj. Sa monarch a înlocuiriin baterea n. o. u. e. decorațiuni pentru oficeri și un deosebit insingniu pentru acei membrii ai armatei, cari s'au distins și merită laudă. N. o. u. e. insignii de serviciu sunt de trei categorii și anume: prima pentru serviciu activ și efectiv de 20 ani corăspunde insigniului de 25 ani de până acum; a doua de până 40 ani corăspunde insigniului a II-a clasă; pe o parte p. o. r. t. ă efigia Maj. Sale, pe cealaltă inscripțiunea: „*Signum laudis*” și se va purta dacă o a primit în luptă de rubanul „crucei pentru merite”, ă. r. d. a o a primit în timp de pace de rubanul ordinului „Francisc-Iosif”.

* (Dineu la împăratul german.) În on. o. r. e. a membrilor congresului internațional din Berlin a dat împăratul german un dineu de curte la care a luat parte și Moltke. Lângă împăratul și împărătesa a ședut reprezentantul frances Iules Simon, cu carele împăratul s'a întreținut și după dineu mai mult timp.

* (Adresă de felicitare.) Reuniunea agricolă ardelenă din Cluș, a trimis dlui ministru de agricultură cont. Andreiu de Bethlen o adresă de felicitare. Felicitări s'au mai trimis dlui ministru și din partea comitatului Brașov, a altor corporațiuni și privați. Comitatul Brașov i va prezenta și un album bogat cu fotografiile tuturor funcționarilor.

* (Iubileul „Luminătorului.”) Cu ocaziunea jubileului de 10 ani al „Luminătorului” a apărut un număr festiv cu data 5/17 Martiu a. c., în care se află sentințe, scrieri și tractate prețioase.

* (Incețățînire.) După cum cetim în foile din Bucuresci dl Dr. Emil Babeș și Emil Pușcariu li s'a acordat calitatea de cetățeni români.

* (Principele de Neapol.) După visita ce a făcut-o sc. o. l. e. i militare, principele de Neapole a mers de a dejunat la Palat. Principele a rămas foarte mulțămît de visita făcută sc. o. l. e. i, cum și de exercițiile executate de o companie de elevi ai sc. o. l. e. i, de o companie din regimentul 3 de linie și de o companie de v. e. n. ă. t. o. r. i. Principele de Neapole a mai fost la Malmeson, unde în hala cea mare de instrucțiune, batalionul de v. e. n. ă. t. o. r. i și un batalion din regimentul 3 de linie au executat diferite exerciții. După această principele a trecut se viziteze noul spital militar. Principele a mai cercetat fortificațiunile capitalei. Un tren special în care se află A. S. R. cu suita, dnii generali Arion, Berendei, Falcoian, Barozi și colonelul Algiu a pornit din gara de Nord la Chitila. Aci o mulțime imensă asteptă sosirea trenului. A. S. R. f. u. condus de dl general Berendei în toate forturile, cari sunt deja terminate. Visita dură două ore, și la 5 și jum. vizitatorii s'au întors în capitală. A. S. R. rămîind foarte mulțămît de visita sa, a exprimat mulțămîrile tuturor oficerilor de geniu. Generalul contele de Morra de Lavriano, doctorul Pavlo Bocca, comandantul Cataneo și căpitanul Makvezi, cari compun suita A. S. R. principelui de Neapole, vor fi decorați de M. S. regele cu „Coroana României.”

* (Necrolog.) Subscriși cu inima frântă și plină de durere aducem la cunoștință tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcitorilor trista trecere din viață a neuitatului și iubitelui soț, resp. tată, soț, și moș, a Magnificii Insignii Sale domnului *Ioan Vornica*, subcolonel ces. și reg., cavaler al ordinului cor. o. n. e. i de fer. comandeur al ordinului persic „S. o. r. e. și Leu”, proprietariu al medailei de rebel și a serviciului de oficer clasa 2; membru onorariu al societății „Petru Maior” etc. etc., în urma unui morb scurt și după împărțirea cu santele taine, a adormit în Domnul Marți în 18 Martiu a. c. la 3¼ ore s. e. r. a în etate de 67 ani și după o căsătorie fericită de 29 ani.

Binecuvântarea rămășițelor a scumpului decedat se va întimplă Joi în 20 Martiu a. c. la 3 ore d. a. în locuința sa „Platz Comando” strada Verböczy N. 9. cerc I. și se vor aședă spre odichna eternă în cimiteriul militar din Buda.

Budapesta în 19 Martiu 1890 st. n.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată! Anna Vornica, n. ă. s. c. Hoffmann, ca soție. Aurelia Dumitrescu, n. ă. s. c. Vornica, ca fiică. Corneliu Vornica, ca fiu. Dr. Augustin Dumitrescu, medic cercual de poliție, ca ginere. Victor Dumitrescu, Felix Dumitrescu, Zeno Dumitrescu, ca nepoți.

— Corul memorial delă gimnasiul superior greco-romănesc din Năsăud cu inima întristată aduce la cunoștință cumcă iubitul coleg *Leon Pavelia* fost profesor și catechet gimnasial a încetat din viață la 15 Martiu 1890 st. n. în al 53-lea an al etății și al 27 an al neobositei și fructifecii activități ca profesor și catechet.

Rămășițele pămîntesci ale defunctului se vor binecuvîntă după ritul gr. catolic și se vor astrucă în cimiteriul din Năsăud la 17 Martiu st. n. la 2 ore p. m. Fie-i țărina ușoră și memoria eternă.

Năsăud, la 15 Martiu, 1890.

I. Ciocan, M. Pop, Fl. Moțoc, Dr. I. Mălăiu, A. Mazanec, Dr. C. Moisil, Dr. P. Tanco, Dr. A. P. Alexi, G. Scridon, I. Tanco, I. Lupoia, Gr. Pletos, I. Ghețe, I. Fischer, profesori.

* (Alegerea din Sebeș) Alegerea magistratului din Sebeș s'a făcut sub conducerea dlui vice-comisar Thalman și au fost aleși: Otto Conrad primar, Ioan Piso asesor, protonotariu R. Kischer, fiscal Iosif Roth, Iosif Paulas casariu, Ioachim Fulea tutor orfanal.

* (Impăcarea între dnii Ioan și Dumitru Bratianu.) Impăcarea între frații Ioan și Dumitru Bratianu pare a fi un fapt împlinit. Amândoi frații și-au făcut reciproc vizită, ă. r. dl D. Bratianu ia întors visita după deuce minute.

* (Tabla regescă în Cluș.) Deputațiunea orașului Cluș și a comitatelor și cetăților în vecinate a sosit în Budapesta și sub conducerea primarului Albach a fost la primul ministru și apoi la ministru de iusticie. Ambii ministri au răspuns, că hotărît nu i pot asigura, de. o. c. e o împărțire încă nu s'a început să se facă, dar vor luă în considerare motivele aduse. La deputațiune sau mai adaus și mai mulți deputați. Deputațiunea a cercetat și pe ministrul de agricultură, rugându l să promoveze interesele Ardélului și să le stea în ajutoriu.

* (Esercițiile de arme.) Esercițiile ordinatiunilor esmise și în anul acesta esercițiile de arme se vor face în primăvară și toamnă. Toți cei obligați vor fi convocați la corpurile lor pe 28 octombrie pe 13 zile.

* (Societatea geografică.) Societatea geografică din Bucuresci a primit din partea regelui României suma de 12.000 fr. ca să se începă tipărirea volumului prim din opera „Patria română”. În această operă, la care colaboră toți membrii societății se va descrie amănunțit România din toate punctele de vedere: politic, economic, geografic, comercial, etnografic, geologic, statistic etc. Opera costă la 50.000 lei.

* (Societatea de navigare pe Dunăre.) Societatea de navigațiune pe Dunăre, se anunță din Viena, în anul acesta nu va pute împărți acționarilor nici o dividendă, tot așa Lyoidul, care nu-și p. o. t. e acoperi nici spesele, ce s'au făcut. Cursul pe Dunăre în anul trecut a fost foarte nefavorabil.

* Bugetul comunei Sighișoara pe 1890 arată la venituri 62,866 fl. 31 cr., la cheltueli 62,833 fl. 77 cr., prisos deci 32 fl. 54 cr.

* (Artistul Iulian) As. e. r. a a fost o ade. v. e. r. ă. t. ă s. e. r. b. ă. t. ă. t. ă. t. e. a. t. e. a. t. r. u. l. n. ă. t. i. o. n. ă. l. u. n. d. e. s' a. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. „Voivodul Țiganilor” în beneficiul simpatizantului și meritului artist Stefan Iulian. Nici odată nu s'a vedut la teatrul nostru național mai multă veselie, mai mult entusiasm din partea publicului ca la reprezentanța de as. e. r. ă. C. ă. n. d. Iulian apăr. u. p. e. s. c. e. n. ă. f. u. p. r. i. m. i. t. c. u. n. e. s. f. ă. r. ă. t. e. s. a. l. v. e. d. e. a. p. l. a. u. s. e. d. i. n. p. a. r. t. e. a. p. u. b. l. i. c. u. l. u. i. D. e. ș. i. p. i. e. s. a. s. e. j. u. c. a. p. e. n. t. r. u. a. 19 a. o. r. ă. c. u. t. ă. t. ă. t. e. a. s. e. c. a. r. e. g. e. s. t. f. i. e. c. a. r. e. m. i. s. c. a. r. e. a. l. u. i. Iulian provoca aplauze și strigăte de „bravo” în numărul public. A. p. l. a. u. s. e. a. t. u. l. u. i. I. u. l. i. a. n. a. p. r. i. m. i. t. m. a. i. m. u. l. t. e. c. o. r. ă. n. e. ș. i. a. l. t. e. c. a. d. o. u. r. i. : O mare și frumoasă cor. o. n. ă. d. i. n. p. a. r. t. e. a. p. r. e. s. e. i. ; o cor. o. n. ă. d. i. n. p. a. r. t. e. a. R. e. v. i. s. t. e. i. „Dunărea”; un frumos c. e. s. o. r. n. i. c. u. l. a. n. ț. d. e. a. u. r. i. n. v. ă. l. ă. r. e. d. e. 1,000 lei oferit de clubul „Tinerimea” prin dl Maca; o cor. o. n. ă. d. e. a. r. g. i. n. t. și borumbeci legați cu panglice din partea d. n. e. i. c. ă. p. i. t. Costescu și un tăv de argint cu serviciu din partea dlui Radivau; un tablou din partea d. n. e. i. V. e. r. m. o. n. t. ; o altă cor. o. n. ă. o. f. e. r. i. t. ă. d. i. n. p. a. r. t. e. a. s. o. c. i. e. t. ă. t. ă. i. t. e. a. t. r. u. l. u. i. n. ă. t. i. o. n. ă. l. P. u. b. l. i. c. u. l. b. u. c. u. r. e. s. c. i. a. n. a. d. o. v. e. d. i. t. și cu această ocaziune, că scie a r. e. s. p. ă. t. ă. l. u. l. u. l. și arta.

Iulian a avut momente de emonțiune așa de mari, mai cu s. e. m. ă. c. ă. n. d. a. p. r. i. m. i. t. c. o. r. ă. n. ă. d. i. n. p. a. r. t. e. a. p. r. e. s. e. i. , i. n. c. ă. t. v. ă. c. e. a. i. i. t. r. e. m. u. r. a. și numai cu greu a putut să cânte unele cuplete.

Pe partea dinăuntru a capacului c. e. s. o. r. n. i. c. u. l. u. i. d. e. a. u. r. o. f. e. r. i. t. d. e. c. l. u. b. u. l. „Tinerimea” se află sculptate următoarele cuvinte: „*Artistului Iulian, Clubul Tinerimei. 1890 Martie*”; scrie Democrația din 7 Martiu.

* (Iubileul Galvanoplasticeii.) În anul acesta se va serbășiubileul de 50 de ani al descoperiei galvanoplasticeii. Ea a fost descoperită la 1839 de prof. Jacob, ă. r. la 1864 s'a aplicat în pracsă la aurărit și argintărit prin De la Rive.

* (Drumuri de fer electrice.) În Rusia s'au încercat să se introducă drumuri de fer electrice. Un inginer a prezentat un proiect și a fost acceptat. Aceste drumuri se vor construi numai pe șesurii unde e g. h. i. ă. t. ă. în continuu. Ele se pot întrebunța însă și în alte locuri, dar numai ă. r. n. a. , c. ă. n. d. e. g. h. i. ă. t. ă.

* Un gen nou de o. m. e. n. i. a. a. f. l. a. t. r. e. n. u. m. i. t. u. l. s. c. r. u. t. ă. t. ă. r. i. u. l. u. l. a. f. r. i. c. e. i. S. t. a. n. l. e. y. i. n. r. e. g. i. u. n. e. a. e. c. u. a. t. ă. t. ă. l. ă. Acest gen de o. m. e. n. i. se numesc „vahumi” și se de-

osebesc de negrii din aceeași regiune prin aceea, că nasul nu li e turtit lătauș ca la aceia, ci e asemenea ca la pop. o. r. e. l. e. e. u. r. o. p. e. n. e. Stanley crede, că acest gen de oameni a răpăcit aici din Ethiopia. E interesant, că acești pop. o. r. i. t. ă. t. i. d. e. u. n. a. s' a. s. c. i. u. t. t. i. n. e. d. e. p. a. r. t. e. d. e. a. m. e. s. t. e. c. u. l. c. e. i. a. l. ă. t. i. n. e. g. r. i. i. , p. e. c. a. r. i. i. e. c. u. s. o. c. o. t. e. s. c. a. f. i. u. n. p. o. p. o. r. i. n. f. e. r. i. o. r. ; și că ei cu multă plăcere comunică cu europenii.

* (Răsbunarea poporului.) În Batiz s'a întemplat în săptămâna acesta următoriu cas drastic: În urma mai multor aprinderi poporul bănuia pe patru bărbați și trei femei, că pun mereu foc. Ei au și fost păriți la judecătoria de cerc, dar ne aflându-se dovești, s. e. r. a. s. a. u. r. e. i. n. t. o. r. s. c. ă. t. r. ă. c. ă. s. a. În capul satului i a asteptat însă poporul cu pară și cu furci și încep. u. a. i. m. ă. c. ă. l. ă. r. i. , n. u. m. a. i. u. n. u. i. b. ă. t. r. ă. n. și unei femei îi succese a sc. ă. p. ă. p. r. i. n. i. n. t. u. n. e. r. e. c. , c. e. i. a. l. ă. t. i. c. ă. ț. u. r. ă. t. ă. j. e. r. t. ă. f. u. r. i. e. i. p. o. p. o. r. u. l. u. i. . A. b. i. a. t. ă. r. ă. d. i. u. p. ă. p. u. n. e. c. a. p. j. e. n. d. a. m. a. r. i. a. s. u. b. c. o. n. d. u. c. e. r. e. a. s. e. r. g. e. n. t. u. l. u. i. D. a. v. i. d. a. c. e. s. t. u. i. m. ă. c. e. l. , c. e. s. e. e. s. t. i. n. s. e. și asupra rudeniilor celor măcelăriți. Acum urineză ancheta și arestările.

Academia română.

Sesiunea generală din anul 1890.

Raportul secretariului general asupra lucrărilor făcute în anul 1889—90.

Domnilor colegi!

Încep această relațiune asupra activității academiei noastre în cursul anului trecut prin întristătoare aducere la a. D. o. m. n. i. e. i. v. ă. d. u. n. d. e. c. u. n. o. ș. i. n. t. ă. c. ă. i. n. a. s. t. i. t. u. t. ă. m. e. m. b. r. i. u. n. o. r. ă. r. i. : generalul G. Adrian, încetat din viață la 15 Octob. 1889. Reposatul general a fost în totă viața sa un bărbat însuflăt de mult patriotism, a fost foarte iubitoriu de cultura nemulur românească și a arătat totdeauna foarte mult interes pentru lucrările academiei, a cărei bibliotecă a îmbogățit-o prin multe daruri. Pentru aceste calități ale sale societatea academică l'a ales la 13 septembrie 1875 preste membru.

I. Ședințele de prest. an.

Mai multe comunicațiuni, lecturi de memorii, discuțiuni științifice și administrative au ocupat ședințele de Vinerea dela sesiunea trecută și până acum. Voiu reaminti dintre acestea următoarele:

La 21 April. dl membru corespondent Dr. C. Istrati a făcut o scurtă espunere despre lucrările sale chimice, prin cari a descoperit seria *francinelor*.

În ședința dela 5 Mai dl N. Krețulescu a prezentat și a cetit textul unui foarte interesant document scris în limba grecească pe la începutul secolului; în acest document se descriu diferitele feluri de abuzuri administrative, judecătorești și fiscale obicnuite pe acele timpuri în ț. e. r. a. r. o. m. ă. n. e. s. c. ă.

În aceeași ședință dl membru corespondent Gr. G. Tocilescu a cetit o comunicare despre explorările și descoperirile arheologice făcute în Dobrogea.

În ședința dela 12 Mai dl coleg B. P. Hașdeu a cetit o notiță critică asupra unor c. ă. n. t. e. c. e. p. o. p. u. l. a. r. e. r. o. m. ă. n. e. d. i. n. j. u. d. e. ț. u. l. D. ă. m. b. o. v. i. ț. a. , p. u. b. l. i. c. a. t. e. i. n. t. r. a. d. u. c. e. r. e. g. e. r. m. ă. n. ă. d. e. r. e. v. i. s. t. a. „Das litterarische Rumänien”.

Restaurarea esteriului bisericeii Trei Ierarchi din Iași, fiind terminată, în timpul sesiunii generale din anul trecut s'a emis părerea, în secțiunea istorică, să se rememoreze în aceea biserică, prin două tablouri, cele două mari și însemnate adunări înute într. e. n. s. a. , a. d. e. c. ă. s. i. n. o. d. u. l. i. n. t. r. e. g. e. i. o. r. t. o. d. o. c. e. s. i. i. , ț. i. n. u. t. a. l. 1641 și adunarea pentru desrobirea vecinilor ținută la 1743. Discuțiunea secțiunii istorice a fost comunicată în ședință plenară academiei, care a și încuviințat o comisiune de trei membri însărcinată să studieze această chestiune.

Colegul nostru dl V. A. Urechiă a făcut mai multe comunicări de documente privitoare la istoria sc. o. l. e. i. l. o. r. d. i. n. ț. e. r. a. r. o. m. ă. n. e. s. c. ă. : la 15 Septembrie a vorbit despre bugetul acestor sc. o. l. e. , aprobat la 14 Martiu 1780. În ședința dela 3 Novembre d. s. a. a. prezentat informațiuni documentale despre existența unei sc. o. l. e. i. p. u. b. l. i. c. e. l. a. P. l. ă. e. s. c. i. i. n. s. e. c. o. l. u. l. X. V. I. I. I. , despre vechimea sc. o. l. e. i. d. e. l. a. S. t. u. l. S. a. v. a. d. i. n. B. u. c. u. r. e. s. c. i. , a. c. ă. r. e. i. e. s. i. s. t. i. n. ț. ă. o. d. o. c. u. m. e. n. t. ă. z. ă. i. n. c. ă. n. d. i. n. t. i. m. p. u. l. u. i. ș. e. r. b. ă. n. a. C. a. t. e. u. z. i. n. o. , și vorbește apoi despre reorganizarea ei următoare mai ales despre aceea dată de Alesandru Ipsilanti la 1775.

În aceeași ședință dl Ureche a comunicat acte despre originea censurei în Muntenia și despre alte chestiuni din istoria dezvoltării culturai românești.

La 6 Octob. dl Hașdeu a cetit o notiță critică despre publicațiunea apărută de curând la estosițiunea din Paris și intitulată „Notice sur la Roumanie”.

Dl Urechiă a cetit un memoriu despre relațiunile comerciale ale românilor în secolii trecuți mai ales cu Galiția și Transilvania și despre diferite fabrici și stabilimente industriale, cari au existat în ț. e. r. i. l. e. r. o. m. ă. n. e. i. n. s. e. c. o. l. i. i. t. r. e. c. u. ț. i. X. V. I. I. și X. V. I. I. I. ; ă. r. e. u. i. n. s. u. m. i. a. m. i. n. c. e. r. c. a. t. a. f. a. c. e. o. e. s. p. u. n. e. r. e. a. s. u. p. r. a. s. t. ă. r. e. i. a. c. t. u. a. l. i. a. n. u. m. i. s. m. a. t. i. c. e. i. r. o. m. ă. n. e. s. c. i. i. n. u. r. m. a. b. o. g. a. t. e. l. o. r. d. e. s. c. o. p. e. r. i. r. i. f. ă. c. u. t. e. i. n. a. n. i. d. i. n. u. r. m. ă. , și asupra diferitelor chestiuni istorice, cari se impun prin diversitatea formelor și a timpurilor vechilor monede românești.

La 20 Octob. dl Urechiă a făcut comunicare despre o gramatică română-rusescă tipărită în Iași la 1789 de „Toder Școlerul,” care era până acum necunoscută. Cu această ocaziune dl membru corespondent I. Bianu a dat informațiuni despre publicațiunile ruso-române, cari se făceau în timpul ocupațiunilor de tristă aducere aminte și asupra celor mai vechi gramatică românești. Academia a procurat în urmă această gramatică pentru biblioteca sa.

În ședința dela 26 Ianuar. dl coleg Hașdeu a atras atențiunea academiei asupra unui însemnat studiu istoric publicat de Rev. can. A. S. Petruszewitz din Lemberg, care arată, că o mulțime de familii nobile polone sunt de origine română, și anume multe sunt ramificațiuni ale familiei „Dragowicz alias Sassowicz”.

Ultima ședință publică, ținută la 2 ale luni curente, a fost ocupată cu trei lecturi. Colegul nostru dl Gr. Ștefănescu a prezentat o falcă de Dinotieru, descoperită în t. o. m. ă. n. a.

anului trecut la comuna Mânzați din județul Tutova: d sa a făcut cu această ocaziune o privire asupra celor mai însemnate bucăți, cari sunt cunoscute din acest colosal animal asupra formei lui, și asupra epocii geologice, în care el a trăit.

Dr. Hașdeu a făcut o scurtă relațiune despre lucrarea Marelui etimologic și a cetit din partea încă nepublicată articolele asupra cuvintelor: arniciu, Arnota, arvă (harvă), arțibur, artan (hartan).

Dr. membru corespondent Gr. G. Tocilescu a dat informațiuni asupra importantelor descoperiri arheologice și epigrafice, cari s'au făcut de d-sa în Dobrogea prin cercetările anului trecut, grație liberalității princesei Alina Stürbeiu; în special despre cunoscutul monument dela Adam-Clissi, dl Tocilescu a arătat, că fragmentele descoperite din marea inscripțiune a monumentului dovedesc, că el a fost făcut de împăratul Traian.

În ședința dela 19 Ianuarie precum și într-o ședință extraordinară ținută la 22 ale aceleași luni, Academia a discutat cu toată atențiunea cererea ministeriului de culte și de instrucțiune publică de a se examina propunerea ce i-se făcuse ca se primescă în capitala țării, în vara acestui an, o sesiune a congresului internațional de etnografie, provocat de Asociațiunea etnografică dela Paris. Academia a cercetat cesiunea și, după ce a recunoscut însemnarea congreselor științifice, a considerat, că țera nu e pregătită nici prin colecțiunile sale, nici prin lucrări industriale ca să primescă în mod demn și folositoriu un congres științific internațional. Pe aceste motive academia a dat ministeriului avizul său, ca guvernul să nu ia sub a sa protecțiune primirea congresului propus, ér ministeriul a decis a urmă consiliul dat de academie.

(Va urma).

Bursa de Viena și Pesta.

Din 21 Martiu 1889

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	---	---
Obligațiuni urbariale transilvane	---	---
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	113.25	113.50
Sorți de regularea Tisei	126.75	127.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	95.10	---
Ațiuni de bancă de credit ung.	344.75	346.50
Renta de aur ung. de 4%	101.20	101.---
Renta ung. de hârtie	97.60	97.70
Galbin	5.63	5.60
Napoleon	9.44 ¹ / ₂	9.45

[321]

2-3

CONCURS.

În sensul ordinațiunii consistente din 3 Iuliu 1889 Nr. 4574 Plen. se escrie concurs cu termen de 30 de zile, socotit dela prima publicare, pentru ocuparea postului de protopresbiter gr. or. în tractul I al Brașovului.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Parochia de prima clasă la biserica Sf Nicolau din Brașov-Scheiu.

2. Venitele protopresbiterale, care stau din pașalul de cancelariă din fondul Rudolfin archidieceșan, și din tacesele, ce încurg pentru ședulele de cununiă, pentru visitarea comunelor tractuale, pentru procese divorțiale, și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterale.

Concurenții au să documenteze cualificațiunea prescrișă în concludul congresual, Nr. 111 din 1888.

Concursele instruite cu toate documentele necesare să se substernă la venerabilul consistoriu archidieceșan în Sibiu, având totodată a alătură și o tabelă de cualificațiune după rubricile indicate în regulamentul congresual din 1888 pentru procedura la alegerea de protopresbiter § 12.

Brașov, din ședința comitetului protopresbiter al tractului I al Brașovului, ținută în 29 Decembre, 1889 v.

Ioan Petric. Ioan C. Panțu,
președinte. notariu.

Nr. 8951/1889 Plen.

Concursul acesta se aprôbă și să dă spre publicare cu aceea însemnare: că termenul concursual de 30 de zile se va începe cu ziua următoare după prima publicare a concursului în foia archidieceșană „Telegraful Român”.

Sibiu, din ședința plenară, ținută la 5 Februarie, 1890.

Consistoriul archidieceșan.

Nr. 90.

[312] 3-3

Concurs repețit.

Pentru ocuparea postului de capelan prelângă neputinciosul paroch, Anghel Filimonescu din Renghet, protopresbiteratul Geoagiului II să escrie prin această din nou concurs cu

termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest postsunt:

Jumătate din venitul anual de 464 fl. 32 cr al parochiei de clasa a III-a Renghet.

Doritorii de a ocupă acest post au a și astern esuplicele lor conform legilor din vigóre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, până la terminul susindicat.

În conțelegere cu comitetul parochial Oficiul protopresbiter al gr. ort. al Geoagiului II.

Săcărâmb, 7 Februarie, 1890.

Sabin Piso,
protopop.

Sz. 52/890 végreh.

[322] 1-1

Arverési hirdetmény.

Alólirt kir. bir. végrehajtó ezennel közhirrre teszi: miszerint a nagyszabeni kir. törvényszéknek 1888 évi 379 polg. számú végrehajtást elrendelő és a Hosszuaszói kir. járásbírósnak 1888 évi 122 polg. számú kiküldő végzése folytán a Nagy-Szebeni „Albina” hitelintézet végrehajtató részére saussollai Ruzsán Miklós és társai végrehajtást szenvedők ellen 279 ft. o. é. tőke s járulékaik iránt kielégítés képpen 1888 évi Mártius hó 1-ik napján bírólilag foglalt és 370 ft. becsült ingóságokra. Ennek folytán a Hosszuaszói kir. járásbírósnak 1890 évi 54 polg. számú kiküldő végzése folytán az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ügyvéd Dr. Russu Oktavian végrehajtató képviselő írásbeli jelentkezésre a még eddig fen álló 279 ft. tőke, ennek 1887 évi Oktober hó 1-ik napjától járó 6% kamatai, 43 ft 45 kr. s az eddig 38 ft. 7 krban megállított költségek iránt — számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglaltatók s felülfoglaltatók javára is, a mennyiben ezek is arverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t. cz. 103 §-ára, az arverésnek saussollán végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására határnapul **1890 évi mártius hó 19-ik napjának délelőtt 10 órája** kitértetik, a mikor a bírólilag foglalt tárgyak: A) Fracziła Iuonnál 2 kancza és 1 csitkó, 10 drb. juh. B) Ruzsán Miklósnál 10 drb. borhordó és 10 drb. disznó legtöbbet igérőnek, az idézett t. cz. 108 §-ában megállított feltételek mellett készpénzért, szükség esetén a becsáron alól is elfognak adadni. Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybeje lentéseiket a felhozott törv. cz. 111 és 112. §§-ai értelmében az arverés kezd-téig alólirt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt Hosszuaszón 1890-ik évi Mártius hó 14 napján.

Reinerth János,
kir. bir. végrehajtó.

Publicațiune.

Din partea administrațiunii pădurei bisericilor gr. or. brănene se aduce la cunoscința publică, cum-că în **5/17 Aprile a. e. la orele 11 anteridiane**, în urma încuviințării Preavenerabilului consistoriu archidieceșan și a comisiunii comitatense, se va vinde — pe calea licitațiunii publice și cu oferte, în total sau după metru cubic lemnele de brad pentru construcții, de pe o anumită parcea de pădure din muntele „Predușu” în mărime de 59 jugeri 30⁰, și carea să află în apropiere de 1¹/₂ óra de centrul Branului — spre tăiere în termen de 2 ani, cu prețul strigărei de **7080 fl. v. a.**

Doritorii de a cumpără vor avé de a depune înainte de începerea licitațiunii vadiu de 10%, ér ofertele închise timbrate încă vor cuprinde vadiu amintit, și se vor predă până la 10 óre a. m. presidiului administrațiunii.

Condițiunile mai detaiate se pot vedé în toate zilele în orele ocióse la direcțiunea școlei capitale din Bran, precum și în cancelaria notariatelor Branului inferior și superior

Pentru comitetul administrativ:

Leontin Pușcariu,
președinte.

[319] 3-3

Redactor responsabil Dr. Remus Rosca.

Nr. 142

[313] 3-3

EDICT.

Petru Mateiu, gr. or. din Sibiel care și-a părăsit cu necredință pe legiuita lui soție Maria nasc. Bucșan gr. or. tot din Sibiel, fără a se scí unde petrece, se provócă ca în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului oficiu, căci la din contră procesul divorțial încaminat asupra i de soția lui se va pertractă și decide și în absența lui.

Săliște, 26 Februarie 1890.

Oficiul protopresbiter al Săliștei.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Sz. 716/890 polg.

[320] 2-3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közzé tétetik, miszerint Maurer György és társai lesesi birtokosok által beadott kérés folytán Leses község határa általános tagosításának megengedhetősége feletti tárgyalásra a határnap **1890 Aprilis 22-re d. e. 10 órára** tüzetik ki Leses községébe

a helyszíneré, a községi iroda helységébe. Ezen tárgyaláshoz összes érdekeltek azon figyelemzetésel hivatnak meg, hogy a meg nem jelent felek úgy tekintetnek, mint a kik a tagosításba beleegyeznek.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890 február 18-án tartott üléséből.

Nagy Lajos,
elnök.Májai G.
jegyző.

Sz. 948.

[314] 3-3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi magyar kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy Váldhid község határa általános tagosításának megengedhetősége iránt Br. Apór Zoltán, törvényszéki bíró vezetése alatt megtartandó tárgyalás **határidőül az 1890 évi Május hava 13-án d. elött 8 órája** Váldhid községbe a községi irodába tüzetik ki, mikorra a község összes birtokosai azzal idézetnek meg, hogy a meg nem jelenők úgy tekintetnek mint a kik a tagosításba beleegyeznek, s hogy a kérvény első példányát ezen kir. törvényszéknel betekintethetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890. évi március hó 3-án tartott üléséből.

Nagy Lajos,
elnök.Májai,
jegyző.

„FURNICA” cassă de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș.

Convocare.

Domnii acționari ai „Cassei de economii „FURNICA,” societate pe acțiuni,“ se învită prin această, în virtutea § 16 al statutelor societății la

a VI-a adunare generală ordinară,

care se va ține la Făgăraș în **17 Aprile 1890 stilul nou, înainte de ameați, la 10 óre în localul societății.**

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului 1889 și raportul comitetului de supraveghiare.
2. Distribuiri profitului realizat conform bilanțului.
3. Ficsarea prețului marcelor de prezentă, pentru direcțiune și pentru comisariatul de di.
4. Alegerea conform §§ 30 și 56 din statute a 2 membrii în consiliu direcțiunii în locul celor eșiți prin sorți.
5. Alegerea, conform §. 40 din statute, a comitetului de supraveghiare.

Domnii acționari, cari în sensul §§ 17, 18 și 19 din statutele societății voiesc a participă în persoană sau prin plenipotenți, sunt rogați a-și depune la cassa societății sau la institutul de credit și economii „Albina” în Sibiu, acțiunile lor și eventual dovețile de plenipotență cel mult până în **15 Aprile 1890 stilul nou.**

Făgăraș, în 27 Februarie, 1890.

[32] 1-1

Direcțiunea societății.

„Furnica” cassă de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș.

Bilanțul cu 31 Decembre 1889.

Active.	fl. or.	Passive.	fl. or.
Cassa în numărariu	3,262.19	Capital de acțiuni	30,000.—
Cambie escomptate	246,715.70	Cambie reecomptate	88,511.30
Împrumuturi pe ipotecă fl. 1,955.30		Depuneri spre fructificare	126,866.40
Împrumuturi pe obligațiuni cu cavênți fl. 8,949.70	10,905.—	Interese anticipate pro 1890	2,160.13
Mobilier fl. 338.12		Fondul de rezervă	7,325.93
După amortisare de „ 38.81	349.31	Dividende neridicate	100.—
Realități	2,129.—	Diverse conturi creditore	1,832.64
Diverse conturi debitoare	2,108.55	Profit transpus din anul 1888 fl. 415.78	
	fl. 265,469.75	Profit curat „ 8,257.57	8,673.35
			fl. 265,469.75

Făgăraș, în 31 Decembre, 1889.

Basiliu Rațiu m. p.,
președinte.Nicolau Cosgaria m. p.,
membru al direcțiunii.Ioan Turcu m. p.,
membru al direcțiunii.Basiliu Stanciu m. p.,
membru al direcțiunii.Demetriu Chișierian m. p.,
membru al direcțiunii.Ioan Dejenariu m. p.,
comptabil.Iuliu Dan m. p.,
membru al direcțiunii.

Subsemnatul comitet am examinat bilanțul present și confruntându-l cu registrele principale și auxiliare ale societății, ținute în bună regulă, l'am găsit în consonanță cu aceleași și exact.

Făgăraș, în 19 Februarie, 1890

Comitetul de supraveghiare:

Dr. Nicolau Motocu m. p.

Dr. Andreiu Micu m. p.

Iosif Lissai m. p.

[324] 1-1

Editura și tipariul tipografiei archidieceșane.